

แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

พ.ศ. 2563 - 2567

สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

มีนาคม 2565

(ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2)

แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2563-2567

ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562 กำหนดให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง และมาตรา 14 (5) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) เป็นผู้ทำหน้าที่ในการบริหารกิจการของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มีอำนาจในการอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อดำเนินการตามแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง

แนวทางการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

1. ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงทำการแยกบัญชีตามกลุ่มน้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่ กลุ่มน้ำมันดีเซล กลุ่มน้ำมันเบนซิน และก๊าซปิโตรเลียมเหลว เพื่อหลีกเลี่ยงการอุดหนุนราคาข้ามกลุ่มเชื้อเพลิง
2. มีกรอบของความต่างของราคา (Band Width) ระหว่างราคาเชื้อเพลิงหลัก ของกลุ่มน้ำมันดีเซล และกลุ่มน้ำมันเบนซิน ในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เท่ากับความต่างของราคา ในสถานการณ์ราคาปกติ อย่างไรก็ตาม หากเกิดวิกฤตฯ ที่คาดว่าจะยาวนาน จนส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ ทำให้เงินกองทุนน้ำมันขาดสภาพคล่อง ให้พิจารณาอุดหนุนราคาดีเซลชนิดเดียว
3. ชดเชยราคาน้ำมันเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคา ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ
4. เก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในช่วงที่ราคาลง เพื่อสะสมเงินให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีสภาพคล่อง
5. ทบทวนแนวทางการรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และหลักเกณฑ์การบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

หลักเกณฑ์การบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

1. การบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติฯ ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง
2. วิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง หมายความว่า สถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับราคาขึ้นอย่างรวดเร็ว หรือผันผวนอันอาจเกิดผลกระทบต่อการค้าของประชาชน หรือสถานการณ์ที่น้ำมันเชื้อเพลิงอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ ดังนั้น สกนช. จึงกำหนดว่า วิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายเหตุการณ์เกิดขึ้น จึงสามารถใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้ ดังต่อไปนี้

สถานการณ์ที่ 1 ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับขึ้นเกินระดับที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน (ระดับวิกฤติฯ)

- 1) **กลุ่มน้ำมันดีเซล** – มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกในประเทศของเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับที่เกินกว่าระดับราคาที่เหมาะสมคือ มากกว่า 30 บาท/ลิตร
- 2) **ก๊าซปิโตรเลียมเหลว**
 - ก. มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาต้นทุนการจัดหาจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ต้นทุนโรงแยกก๊าซธรรมชาติของบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และต้นทุนโรงแยกก๊าซธรรมชาติของบริษัทยูเอซี โกลบอล จำกัด (มหาชน) มีราคาสูงกว่าราคานำเข้า
 - ข. มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลวในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับที่เกินกว่าระดับราคาที่เหมาะสมสำหรับถัง 15 กิโลกรัม มากกว่า 363 บาท

สถานการณ์ที่ 2 ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างรุนแรง

- 1) **กลุ่มน้ำมันดีเซล** – มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาซื้อขายน้ำมันดิบของตลาดที่สำคัญของโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วใน 1 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 5 เหรียญสหรัฐ/บาร์เรล โดยมีผลทำให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปของตลาดอ้างอิงมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบอย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศของเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับตัวสูงขึ้นใน 1 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 1 บาท/ลิตร
- 2) **ก๊าซปิโตรเลียมเหลว**
 - ก. มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาปิโตรเลียมเหลวของตลาดโลกเปลี่ยนแปลงใน 2 สัปดาห์ เฉลี่ยมากกว่า 35 เหรียญสหรัฐ/ตัน
 - ข. มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกปิโตรเลียมเหลวในประเทศเปลี่ยนแปลงใน 2 สัปดาห์ รวมกันมากกว่า 1 บาท/กิโลกรัม

สถานการณ์ที่ 3 สถานการณ์ที่น้ำมันเชื้อเพลิงอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ หมายความว่า มีเหตุการณ์ที่ทำให้ปริมาณการผลิตและหรือการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่เป็นไปตามแผน โดยมีแนวโน้มอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ อันอาจเกิดผลกระทบต่อ การดำรงชีพของประชาชน

3. การรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม หมายถึง การนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปใช้จ่ายเพื่อชดเชยให้กับผู้ผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งเป็นโรงกลั่น หรือผู้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือผู้ซื้อหรือได้มาซึ่งก๊าซปิโตรเลียมเหลว ตามมาตรา 29 มาตรา 30 และมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยให้มีกรอบและวินัยในการใช้จ่ายเงินเพื่อชดเชยดังต่อไปนี้

- 1) เป็นการบรรเทาผลกระทบต่อ การดำรงชีพของประชาชน และหรือชะลอการขาดแคลน และไม่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงด้านพลังงาน และเศรษฐกิจของประเทศ
- 2) เป็นมาตรการระยะสั้น และคงหลักการสะท้อนมูลค่าที่แท้จริงหลีกเลี่ยงการกระทบต่อกลไกตลาดเสรี

- 3) คำนึงถึงภาวะความผันผวนของราคาต้นทุนที่แท้จริง แนวโน้มตลาดโลก หลีกเลี่ยงการชดเชย เพื่อช่วยเหลือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ไม่ควรอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงข้ามกลุ่ม (Cross Subsidies)

4. การบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องมีจำนวนเงินเพียงพอเพื่อใช้ในการบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง อย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562 การใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562 ให้จ่ายได้เพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
- 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุนน้ำมันฯ หรือ การบริหารกองทุนน้ำมันฯ และกิจการอื่น ที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดการกิจการของกองทุนน้ำมันฯ

5. เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงตามข้อ 2 ให้ใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ตามแนวทางดังนี้

- 1) กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นบวก ให้สามารถใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนเท่ากับอัตราที่จะทำให้ราคาขายปลีกไม่เกินระดับที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน
- 2) กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นบวก และคาดว่าอีก 1 เดือนจะติดลบ ใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนเท่ากับอัตราที่ไม่ให้เกิดวิกฤตฯ และเริ่มดำเนินการหารือกับกรมสรรพสามิตในการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิต
- 3) กรณีบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงใดเริ่มติดลบ ให้ยืมเงินจากบัญชีน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดอื่น เพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะวิกฤตฯ และยังคงดำเนินการหารือเรื่องการปรับลดภาษีสรรพสามิต
- 4) กรณีฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงใกล้ติดลบ หากระดับราคายังอยู่ในระดับวิกฤตจนส่งผลให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบ ตามมาตรา 26 วรรคสอง หรือ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะเมื่อใกล้วงเงินกู้ยืมเงินที่ได้รับตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายดังกล่าวให้เริ่มดำเนินการพิจารณากลยุทธ์การถอนกองทุนน้ำมันฯ (Exit Strategy) และยังคงดำเนินการหารือเรื่องการปรับลดภาษีสรรพสามิต เพื่อให้ระดับราคาไม่ปรับตัวสูงขึ้นมากนัก และเริ่มดำเนินการกู้เงินเพื่อให้กองทุนฯ ไม่ขาดสภาพคล่อง

6. กบน. จะอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อดำเนินการตามสถานการณ์วิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการส่งเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง หรือได้รับเงินชดเชย และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา 27 อัตราเงินชดเชยตามมาตรา 29 อัตราเงินคืนจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา 31 และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา 32 โดยจะออกเป็นระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศกำหนด

เป้าประสงค์

1. ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในทันทีเมื่อเกิดภาวะวิกฤตราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
2. ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
3. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

กลยุทธ์

กลยุทธ์ภายใต้เป้าประสงค์ของแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

เป้าประสงค์	กลยุทธ์
เป้าประสงค์ที่ 1 ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในทันที	กลยุทธ์ที่ 1.1 กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บเงินเข้าและการชดเชยเงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชัดเจนเพื่อความโปร่งใสและทันต่อที่ในการรักษาเสถียรภาพระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศกรณีที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง 3 กลุ่มหลัก คือ กลุ่มน้ำมันดีเซล กลุ่มน้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ และก๊าซ LPG (ทั้งนี้จะไม่มีการชดเชยราคาก๊าซ NGV)
เป้าประสงค์ที่ 2 มีระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	กลยุทธ์ที่ 2.1 พัฒนาข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ
เป้าประสงค์ที่ 3 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	กลยุทธ์ที่ 3.1 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กลยุทธ์ที่ 3.2 สร้างภาพลักษณ์ของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายภายใต้เป้าประสงค์ของแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง มีดังนี้

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		2563	2564	2565	2566	2567
เป้าประสงค์ที่ 1 ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในทันที	ตัวชี้วัดที่ 1.1 การบริหารสภาพคล่องของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตลอดทั้งปี บัญชี	ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตลอดทั้งปี บัญชี	ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตลอดทั้งปี บัญชี	ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตลอดทั้งปี บัญชี	ได้ไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ตลอดทั้งปี บัญชี
เป้าประสงค์ที่ 2 มีระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ	ตัวชี้วัดที่ 2.1 ระดับความสำเร็จของการพัฒนา	ออกแบบ และวางแผน	มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์	ปรับปรุงระบบ	ปรับปรุงระบบ	ปรับปรุงระบบ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		2563	2564	2565	2566	2567
ดำเนินงานของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	ระบบสารสนเทศของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	ระบบสารสนเทศ		สารสนเทศให้ทันสมัย	สารสนเทศให้ทันสมัย	สารสนเทศให้ทันสมัย
เป้าประสงค์ที่ 3 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริหารจัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	ตัวชี้วัดที่ 3.1 ระดับความสำเร็จของแผนประชาสัมพันธ์	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 85	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90
	ตัวชี้วัดที่ 3.2 ระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้รับบริการของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	ไม่ต่ำกว่า 3.50	ไม่ต่ำกว่า 3.75	ไม่ต่ำกว่า 4.00	ไม่ต่ำกว่า 4.25	ไม่ต่ำกว่า 4.50

แผนงาน

แผนงานเพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์ภายใต้เป้าประสงค์ของแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง มีดังนี้

เป้าประสงค์	กลยุทธ์	แผนงาน	ปีดำเนินการ				
			2563	2564	2565	2566	2567
เป้าประสงค์ที่ 1 ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ในประเทศมีเสถียรภาพ ไม่ปรับตัวอย่างรุนแรงในพื้นที่	กลยุทธ์ที่ 1.1 กำหนดหลักเกณฑ์การจัดเก็บเงินเข้า และการชดเชยเงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่ชัดเจน เพื่อความโปร่งใสและทันทั่วทั้งที่ในการรักษาเสถียรภาพ ระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศกรณีที่เกิด วิกฤตการณ์ด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงคือ กลุ่มน้ำมัน ดีเซล กลุ่มน้ำมันเบนซินและแก๊สโซฮอล์ และก๊าซ LPG (ทั้งนี้จะไม่มีการชดเชยราคาก๊าซ NGV)	แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมัน เชื้อเพลิง					
		แผนการกู้ยืมเงิน					
เป้าประสงค์ที่ 2 มีระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การดำเนินงานของกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง	กลยุทธ์ที่ 2.1 พัฒนาข้อมูลและระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหารจัดการ	แผนงานประมาณการบริหารสภาพ ค่องงกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง					
		แผนงานประมาณการฐานะกองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง					
เป้าประสงค์ที่ 3 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริหาร จัดการกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	กลยุทธ์ที่ 3.1 ประชาสัมพันธ์เชิงรุกของกองทุนน้ำมัน เชื้อเพลิง กลยุทธ์ที่ 3.2 สร้างภาพลักษณ์ของกองทุนน้ำมัน เชื้อเพลิง	แผนงานประชาสัมพันธ์กองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง					
		แผนการสร้างภาพลักษณ์กองทุน น้ำมันเชื้อเพลิง					

หมายเหตุ ———— จัดทำแผนงานไปแล้วเสร็จ,..... ดำเนินการต่อเนื่อง, ทบทวน/ปรับปรุง